

prima instanță: V.Gâsca
instanța de apel: A.Minciuna
A.Nogai, V. Pruteanu

dosarul nr. 2ra-1493/13

DECIZIE

19 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă
Judecătorii – Nicolae Clima, Ion Vîlcov
Vera Macinskaia, Tatiana Răducanu

examinând recursul declarat de Pleșca Domnica, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșca Domnica împotriva Agenției Municipale de Ipotecă din Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2012

c o n s t a t ă

La data de 15 noiembrie 2011 Pleșca Domnica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Municipale de Ipotecă din Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat, că la data de 09 iunie 2006 a încheiat cu pârâtul contractul investițional nr. VAR 11/1/15 privind construcția imobilului nr. 15 din str. Varșovia, 7, mun. Chișinău. Prin procesul-verbal de transmitere-primire a imobilului din 28 iulie 2009 i-a fost transmis în folosință imobilul nominalizat și i s-a eliberat patru chei dintr-un set de cinci chei de la ușa de la intrare, o cheie fiind reținută pe motiv, că este necesar de a mai efectua

lucrări de construcție. În procesul-verbal menționat s-a indicat, că din momentul semnării beneficiarul poartă răspundere pentru starea rețelelor interioare de apă, canalizare, gaze naturale și a utilajului instalat în imobil. Ulterior, la data de 06 mai 2010 a revenit în imobil cu scopul de a efectua lucrări de reparație și a depistat, că imobilul este deconectat de la energia electrică din motivul neachitării datoriei în sumă de 219,17 lei. Pentru reconectarea apartamentului la energia electrică a achitat datoria și taxa pentru reconectare în mărime de 141,65 lei. De asemenea a primit aviz de plată de la SRL „Chișinău-gaz” de achitare pentru 846 m³ de gaze naturale consumate, iar pentru a evita deconectarea acestuia a fost nevoită să achite suma de 3659,40 lei. S-a adresat pîrîtului cu somație prin care a solicitat restituirea sumei de 4019,22 lei, însă prin răspunsul nr. 94/207 din 30 iunie 2010 i s-a refuzat din motiv, că în timpul iernii temperatura aerului a depășit 20 de grade și a fost protejat imobilul conectându-l la sistemul de încălzire, iar energia electrică a fost consumată la funcționarea cazanului și pentru locurile comune.

Consideră, că pîrîtul este obligat să-i restituie cheltuielile suportate.

Pîrîtul samavolnic, fără știrea și acordul ei a conectat sistemul de încălzire, fiind consumată energie electrică și gazele naturale.

Reclamanta solicită încasarea de la Agenția Municipală de Ipotecă din Chișinău a sumei de 4019,22 lei achitată pentru serviciile de furnizare a energiei electrice și a gazului natural, a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 04 iunie 2012, acțiunea s-a admis parțial și s-a încasat de la Agenția Municipală de Ipotecă Chișinău SA în beneficiul Domnicăi Pleșca suma de 4019,22 lei, cu titlu de prejudiciu material, 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată 270 lei. În rest pretențiile s-au respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2012 s-a admis apelul depus de Agenția Municipală de Ipotecă Chișinău SA, s-a casat hotărîrea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 04 iunie 2012 și s-a emis o nouă hotărîre prin care acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 05 martie 2013 Pleșca Domnica a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2012, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat, că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

S-a constatat, că recurenta Pleșca Domnica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva intimatului, Agenției municipale de Ipotecă din Chișinău și a solicitat sumei de 4019,22 lei achitată pentru serviciile de furnizare a energiei

electrice și a gazului natural, a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei și cheltuielile de judecată.

Prima instanță a admis parțial cerințele recurente și a încasat de la intimat suma de 4019,22 lei, cu titlu de prejudiciu material, 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată 270 lei. În rest pretențiile s-au respins.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că instanța de apel corect a respins cerințele recurente.

Conform art. 8 alin. (1) și alin. (2) lit. a), c), d), f), g) și h) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere drepturilor și obligațiilor civile pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice; din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi și obligații; în urma creării/dobândirii patrimoniului în temeiuri neinterzise de lege; în urma cauzării prejudiciului unei alte persoane; în urma îmbogățirii fără justă cauză; în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Articolul 14 alin. (1) și alin.(2) Cod civil prevede, că persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Cu certitudine s-a stabilit, că la data de 09 iunie 2006 recurenta Pleșca Domnica, în calitate de beneficiar și intimatul, Agenția Municipală de Ipotecă Chișinău S.A., în calitate de executor au încheiat contractul nr.VAR II/1/15 de participare prin cotă- parte la construirea imobilului nr. 15, cu suprafața de 71.1 m.p., amplasat în blocul locativ din str. Varșovia, 7, mun. Chișinău (f. 5-9).

Conform procesului-verbal de transmitere-primire a imobilului nr. 15 din str. Varșovia, 7, mun. Chișinău din 28 iulie 2009, Agenția Municipală de Ipotecă Chișinău S.A., în calitate de proprietar al imobilului a transmis recurente în folosință imobilul menționat (f. 10).

Recurenta a solicitat încasarea de la intimat a prejudiciului material în sumă de 4019,22 lei, ce constituie plata pentru serviciile de furnizare a energiei electrice și a gazului natural achitate pentru perioada de iarnă a anilor 2009-2010 și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei.

Conform art. 1398 alin. (1) și alin.(2) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Articolul nominalizat constituie o normă, care reglementează răspunderea delictuală în toate raporturile juridice, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligații delictuale ținând cont de specificul lor.

Pentru a fi compus delictul civil, este obligatorie prezența elementelor lui: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Lipsa unui oarecare din aceste elemente exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

Conform art. 604 Cod civil, debitorul răspunde pentru vina reprezentantului său și a persoanelor cărora le-a încredințat executarea contractului în aceeași măsură ca pentru propria vină dacă legea nu prevede că răspunde terțului. Prevederile art.603 alin.(2) nu se aplică.

La caz, lipsesc temeuri prevăzute la normele de drept nominalizate pentru a obliga intimatul de a repara prejudiciului material pretins de recurentă.

Conform art.11 Codul cu privire la locuințe și pct. pct.12 și 15 din Regulile provizorii de exploatare a locuințelor, întreținerea blocurilor locative și teritoriilor aferente în Republica Moldova, aprobate prin hotărârea Guvernului R.M. nr. 1224 din 21.12.1998, chiriașul, proprietarul, arendașul și persoanele care locuiesc împreună cu el sânt obligați: să asigure integritatea locuinței, comportarea grijulie față de utilajul tehnico-sanitar și alt utilaj, elementele constructive ale blocului locativ, față de obiectele de amenajare și plantațiile verzi. Nefolosirea de către proprietar a locuinței ce-i aparține sau refuzul de a se folosi de proprietatea comună din blocul locativ nu constituie temei pentru a-l elibera, total sau parțial, de la participarea la cheltuielile comune de întreținere și reparație a bunurilor comune din blocul locativ și de obligațiunile prevăzute de contract și prezentele Reguli. Chiriașul, proprietarul și arendașul sunt obligați să achite plata pentru serviciile comunale și alte servicii prestate, conform legislației și actelor normative în vigoare și condițiilor contractelor bilaterale respective.

Conform explicațiilor recurente date în ședința de judecată a instanței de apel, după transmiterea în folosință a imobilului nr. 15 din str. Varșovia, 7, mun. Chișinău din 28 iulie 2009 de către intimat, în perioada 28 iulie 2009 – 06 mai 2010 ea nu a efectuat lucrări de reparație și nu a locuit în acest imobil, fiind plecată la locul ei de trai. Când a revenit în imobil, a fost obligată să achite suma de 219,17 lei, ce constituie plata pentru serviciile de furnizare a energiei electrice, 141,65 lei, plata pentru reconectarea apartamentului la energia electrică și 3659,40 lei plata pentru furnizarea gazului natural. Nu a beneficiat de aceste servicii. Energia electrică și gazele naturale au fost folosite în rezultatul conectării de către intimat a sistemului de încălzire în imobil în perioada de iarnă a anilor 2009-2010 și consideră, că i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 4019,22 lei.

Conform explicațiilor intimatului, în calitate de proprietar al blocului locativ și a imobilului în litigiu a întreprins măsuri de conservare a bunului și a preîntâmpinat deteriorarea acestuia, în cazul în care beneficiarul nu a întreprins măsuri, deși ele erau absolut necesare; punerea în funcțiune a sistemului de încălzire din imobil în perioada de iarnă a anilor 2009-2010 erau necesare pentru preîntâmpinarea înghețării sistemului de încălzire și a rețelelor de apeduct din imobil; pericolul de fisură a rețelelor ingineresti ar fi dus la inundarea imobilului

situat cu un nivel mai jos; că au fost îndreptățiți să acționeze în modul în care au acționat pentru a preîntâmpina consecințele negative ce urmau a fi suportate nu doar de recurentă, dar și de alți beneficiari și de Agenție, care urma să înlăture defecțiunea.

Conform art. 612 Cod civil, dacă la nașterea prejudiciului sau a unei alte obligații de compensare a concurat vinovăția celui îndreptățit la despăgubire sau la compensare, existența și întinderea obligației de despăgubire sau de compensare depind de împrejurări și în special, de măsura în care prejudiciul este cauzat de o parte sau de cealaltă. Dispoziția alin. (1) se aplică și atunci când vinovăția celui prejudiciat se restrânge la faptul că el a omis să preîntâmpine sau să diminueze prejudiciul.

Articolul 1402 alin. (2) Cod civil prevede, că luând în considerație împrejurările în care a fost cauzat prejudiciul, instanța de judecată poate obliga la repararea lui terțul în al cărui interes a acționat autorul prejudiciului sau poate exonera de obligația de reparare, integral sau parțial, atât autorul prejudiciului, cât și terța persoană.

Instanța de apel corect a concluzionat, că intimatul poate fi exonerat de obligația privind repararea prejudiciului cauzat recurente, deoarece recurenta nu a luat toate măsurile pentru omiterea ori diminuarea prejudiciului și respectiv dreptul la despăgubirea pentru prejudiciul cauzat urmează a fi exclus.

La realizarea prerogativelor proprietarului în deplinătatea lor, acesta este obligat la asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care revin proprietarului. Vecinătatea este o stare de fapt care generează anumite drepturi și obligații pentru proprietarii bunurilor imobile de unde se pot produce influențe reciproce.

Instanța de recurs consideră, că instanța de apel corect a respins și pretențiile recurente privind repararea prejudiciului moral, deoarece la caz, nu sunt întrunite condițiile art. 1422 Cod civil, nu au fost constatate cauzarea unor suferințe fizice, sau psihice prin fapte care atentează la drepturi personale nepatrimoniale ale recurente.

Astfel, lipsește temei legal pentru repararea prejudiciului moral la care se pretinde recurenta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Pleșca Domnica.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșca Domnica

împotriva Agenției Municipale de Ipotecă din Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Vîlcov

Vera Macinskaia

Tatiana Răducanu